

Sygn. akt IC 1074/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2015r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aneta Szalkiewicz Łosiak

Protokolant:(...)

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2015 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) (...) w W.

przeciwko **K. Ł.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego **K. Ł.** na rzecz powoda (...) (...) w W. kwotę 18.141,34 zł (osiemnaście tysięcy sto czterdzieści jeden złotych trzydzieści cztery grosze) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 maja 2014r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. zasądza od pozwanego **K. Ł.** na rzecz powoda (...) (...) w W. kwotę 2.673,34 zł (dwa tysiące sześćset siedemdziesiąt trzy złote i trzydzieści cztery grosze) tytułem kosztów procesu.
4. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt IC 1074/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 maja 2015r. powód (...) (...) w W. wystąpił o zapłatę przeciwko **K. Ł.** kwoty 24.835,97 zł wraz z odsetkami umownymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu w wysokości 3.662,11 zł.

W uzasadnieniu wskazano, iż pozwany zawarł umowę, na podstawie której poprzednik prawny powoda oddał pozwanemu środki pieniężne, które pozwany obowiązał się zwrócić. Dochodzona pozwem kwota stanowi: w kwocie 13.044,45 zł kwotę niespłaconego kapitału, w kwocie 6.269,64 zł kwotę skapitalizowanych odsetek naliczone przez poprzednika prawnego powoda od kwoty niespłaconego kapitału, od dnia występowania zaległości w spłacie do dnia 30.11.2014r. wg stopy procentowej wskazanej w umowie, w kwocie 195,55 zł koszt wezwań, upomnień i opłat, w kwocie 4.669,46 zł kwotę odsetek umownych naliczanych przez poprzedniego wierzyciela za okres od daty zawarcia umowy bankowej do dnia jej rozwiązania wg stopy określonej w umowie, nie wyższej niż stopa odsetek maksymalnych, w kwocie 656,87 zł kwotę odsetek karnych wyliczonych jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego (...) wyliczonych od kwoty niespłaconego kapitału od dnia 30.11.2014r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu.

Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 6 lipca 2019r. pozwany zawarł z (...) Bankiem Spółką Akcyjną w K. (...) umowę kredytu, mocą której pozwanemu oddane zostały do dyspozycji środki pieniężne za zakup pojazdu.

Pozwany nie wywiązał się z umowy i nie spłacił części przekazanych mu środków w kwocie 13.044,45 zł. oraz odsetek należnych za okres obowiązywania umowy.

dowód: umowa kredytowa k. 64-65.

Dnia (...) zbył na rzecz powoda wierzytelność wobec pozwanego wynikającą z umowy bankowej.

dowód: umowa cesji wierzytelności k. 23-30.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zostało wykazane jedynie w części, dlatego w zakresie, w jakim nie zostało udowodnione, podlegało oddaleniu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o twierdzenia powoda przedstawione w pozwie, o treść załączonej do akt umowy kredytowej oraz o treść umowy przelewu wierzytelności.

Powód, w dniu 10.11.2015r., na kilka dni przed rozprawą mimo, że o jej terminie zawiadomiony został dwa miesiące wcześniej, wysłał pismo procesowe, do którego załączył wnioski dowodowe, wnosząc o dopuszczenie dalszych dowodów w postaci dokumentów. Pismo wpłynęło do Sądu dzień przed rozprawą. Sąd pominął te dowody, uznając je za spóźnione. Wskazać należy, że zasada szybkości postępowania cywilnego i zasada koncentracji materiału dowodowego wymaga od powoda by wszystkie twierdzenia i wnioski dowodowe, powołał i wskazał już w pozwie, pod rygorem utraty prawa powoływania się na nie w późniejszym postępowaniu, w sytuacji gdy złożenie tych wniosków czy podniesienie twierdzeń spowodować może zwłokę w rozpoznaniu sprawy (art. 207 k.p.c.). W realiach nin. sprawy dopuszczenie dowodu z dokumentów załączonych do pisma procesowego, złożonego na dwa dni przed rozprawą, wobec nieobecności strony pozwanej na rozprawie, wymagałoby odroczenia rozprawy, celem doręczenia pisma i dokumentów pozwanemu. W sytuacji, gdy powód nie przedstawił żadnych okoliczności usprawiedliwiających tak późne złożenie części dowodów, dokumentów które mogły i powinny zostać złożone razem z pozwem, Sąd pominął wniosek o dopuszczenie ich jako dowodu w sprawie. Złożenie z opóźnieniem powyższych dowodów było o tyle nieusprawiedliwione, że powód już w pozwie przywoływał te dowody, jako mające uzasadnić jego żądanie. Został wezwany przez Sąd, jeszcze przed wyznaczeniem rozprawy, do złożenia wszystkich dowodów wymienionych w pozwie złożonym w postępowaniu elektronicznym, pod rygorem ich pominięcia. Podkreślić należy, że wymagania nałożone na stronę, zwłaszcza działającą za pośrednictwem fachowego pełnomocnika, w zakresie koncentracji materiału dowodowego, wynikają z nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego dokonanej ustawą z dnia 16 września 2011r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych ustaw, która wprowadziła zmiany w przepisach regulujących właśnie zasadę koncentracji materiału dowodowego. Zasadą naczelną tej zmiany jest wprowadzenie przepisów nakazujących aktywność procesową stron i sądu w sposób zrównoważony, co oznacza, że nie tylko sąd ale także strony obowiązane są za sprawność postępowania. Potwierdza to treść art. 6 k.p.c., który w §1 stanowi, że sąd zobowiązany jest przeciwdziałać przewlekłości postępowania i dążyć do tego, by rozstrzygnięcie nastąpiło na pierwszym posiedzeniu, jeżeli jest to możliwe bez szkody dla wyjaśnienia sprawy. Natomiast dodając §2 do tego przepisu ustawodawca nałożył na strony i uczestników postępowania obowiązki przytaczania wszystkich okoliczności faktycznych i dowodów bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko. Z powyższego wynika, że strony winny przytaczać okoliczności faktyczne i dowody, w takim czasie by umożliwić zakończenie sprawy na pierwszym terminie. Zatem powód zobowiązany był w pozwie przedstawić wszystkie okoliczności faktyczne, na których opiera żądanie, w pozwie zobowiązany był zgłosić wszystkie dowody a te dowody, które mają postać

dokumentu, do tego pozwu załączyć. W przypadku postępowania elektronicznego, dokumenty mające stanowić dowód w sprawie winny być złożone najpóźniej po otrzymaniu wezwania do usunięcia braków pozwu. Powód w nin. postępowaniu część dokumentacji, na którą powoływał się w pozwie złożył wraz z pismem z 11.08.2015r., co umożliwiło jej doręczenie pozwanemu. Niezrozumiała jest więc opieszałość powoda i złożenie kolejnych dowodów na dzień przed rozprawą.

Zgłoszenie twierdzeń i dowodów w późniejszym terminie wymaga dokonania przez Sąd oceny w kontekście art. 207 k.p.c. i 217 k.p.c., czyli przepisów, w których przewidziano instrumenty do realizacji zasady wyrażonej w art. 6 k.p.c. Dlatego mając na uwadze powyższe i okoliczności w jakich powód zgłosił dalsze dowody w sprawie czyli: to, że są to dowody, które powód wymienił już w pozwie złożonym w postępowaniu elektronicznym to, że ich złożenie nastąpiło po upływie określonego terminu to, że zostały złożone po upływie prawie dwóch miesięcy od otrzymania przez powoda zawiadomienia o terminie rozprawy, Sąd nie znalazł podstaw by spóźnienie złożenia tych dowodów uznać za usprawiedliwione. Zwłaszcza, że zostały one złożone w sytuacji gdy stan sprawy nie uległ zmianie w stosunku do chwili kiedy pozew z postępowania elektronicznego został przekazany do postępowania zwykłego, a potrzeba złożenia tych dowodów nie powstała w związku z przedstawionym stanowiskiem pozwanego, bowiem ten ostatni do dnia rozprawy nie wypowiedział się w ogóle o żądaniu pozwu.

Odnosząc się do zgłoszonego żądania, stwierdzić należy, że dla potwierdzenia faktu zawarcia umowy oraz jej warunków, a także na okoliczność wykazania realizacji tej umowy, powód do akt sprawy załączył jedynie umowę (...) i pozwanego. Na podstawie tego dokumentu możliwe więc było ustalenie jedynie źródła powstania cedowanej wierzytelności, terminu i części warunków na jakich kredyt został pozwanemu udzielony i podstaw, które dopuszczały możliwość rozwiązania umowy przed terminem na jaki umowa została zawarta. Jednak na podstawie tej umowy, czy innych złożonych dokumentów, nie była możliwa szczegółowa weryfikacja zgłoszonego żądania w przedmiocie dochodzonych skapitalizowanych odsetek od należności przeterminowanej oraz kosztów w wysokości 195,55 zł.

Z treści przedłożonej umowy wynikało co prawda to, że Bankowi w razie opóźnienia w terminowym regulowaniu rat kredytu ustalonych w harmonogramie przysługują odsetki w wysokości określonej w umowie. Zapis ten dotyczył jednak tylko odsetek należnych za opóźnienie w zapłacie rat kredytu, nie ma w nim mowy o oprocentowaniu tej należności, która przypadała (...) po rozwiązaniu umowy, czyli od chwili postawienia całej niespłaconej kwoty w stan natychmiastowej wymagalności. Przecież po wypowiedzeniu umowy pozwanego nie obowiązywał już harmonogram spłat, pozwany nie był zobowiązany do zapłaty rat, ale do spłaty pozostałego zadłużenia w całości. Co do oprocentowania takiej należności umowa się nie wypowiadała. Możliwe, że zapisy odnoszące się do powyższej treści znajdują się w Ogólnych warunkach umów, o których mowa w §12 pkt. 1 umowy. Jednak treści Ogólnych warunków umów powód nie załączył, nie można więc ustalić czy w i jakiej wysokości strony zastrzegły odsetki na wypadek wypowiedzenia umowy. Poza tym, nawet jeśli przyjąć, że odsetki określone w umowie jako należne za opóźnienie w zapłacie rat, przysługiwały (...) także po rozwiązaniu umowy od kwoty kredytu niespłaconego, to sposób ich określenia poprzez odesłanie do średniego oprocentowania (...) dla 3 – miesięcznych lokat na rynku międzybankowym z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału, powiększonej o 25% procentowych, bez wskazania tych wartości a także terminu, który uznać należy za dzień powstania zadłużenia w tym zakresie, uniemożliwiał dokonanie weryfikacji żądania co do odsetek karnych. Powód, odnośnie wysokości odsetek i ich rodzaju, wskazał że zostały one wyliczone wg stopy wskazanej w umowie, a odnośnie początkowego terminu ich wyliczenia jedynie to, że wyliczył je za okres od dnia występowania zaległości. Obowiązek precyzyjnego określenia rodzaju odsetek, ich wysokości a także okresu za jaki się należą obciążał powoda na mocy art. 6 kc i 232 kpc. Powód tymczasem nie wskazał nawet konkretnie od jakiego dnia rozpoczął naliczenie odsetek karnych, umieszczając w pozwie jedynie zapis, iż wyliczył je od dnia występowania zaległości w spłacie, nie wyjaśniając jednocześnie od kiedy takie zaległości datuje i w jakiej wysokości te zaległości wystąpiły. Powód nie przedstawił nie tylko dowodu, ale nawet twierdzenia co do tego w jaki sposób nastąpiło wyliczenie odsetek karnych. Nie było również danych co do początkowej daty ich naliczenia.

Brak takich danych uniemożliwiał dokonanie ustalenia za jaki okres odsetki karne zostały naliczone, od jakiej kwoty, jaka wysokość i jakiego rodzaju odsetki były uwzględnione przy określaniu żądania pozwu (w pozwie powód wskazał,

że odsetki zostały wyliczone wg stopy określonej w umowie, nie przedstawiając ani dowodu ani twierdzeń co do tego, jakiego rodzaju i wysokości były to odsetki).

Z tych względów Sąd nie miał możliwości zweryfikowania zasadności naliczenia odsetek karnych. Z pewnością Bank miał prawo do naliczania odsetek za czas opóźnienia w spłacie zadłużenia. Jednak takie uprawnienie przysługuje od zadłużenia, tymczasem powód nie wskazał jaka część należności nie została uregulowana w terminie, nie wykazał również tego, kiedy nastąpił skutek rozwiązania umowy i tym samym postawienie całej niespłaconej kwoty w stan wymagalności. Powód co prawda załączył do pozwu dokument wypowiedzenia umowy, jednak nie przedstawił dowodu nie tylko jego doręczenia pozwanemu, ale nawet przesłania go do pozwanego. Nie wiadomo czy i kiedy oświadczenie dotarło do pozwanego zwłaszcza, że dokument wypowiedzenia datowany jest na 16.11.2010r. w sytuacji gdy powód w pozwie jako datę wymagalności kapitału tj. kwoty 13.044,45 zł wskazuje 17.08.2012r. Poza tym jako datę wymagalności odsetek karnych wyliczonych od tegoż kapitału powód wskazuje datę wcześniejszą niż data wymagalności kapitału, bo dzień 18.07.2012r. Nawet w sytuacji, gdy powyższe rozbieżności w określeniu daty wymagalności wynikają z literowej pomyłki zapisu, to przecież nie mogło być też tak, że kwota odsetek karnych określona na 6.269,64 zł i wyliczona za okres do 30.11.2014r. (k.6) mogła stać się wymagalna już 17.08.2012r. (czy 18.07.2012r).

Mając jednak na uwadze to, że powód – na skutek zawartej umowy przelewu wierzytelności – nabył wierzytelność, która w chwili jej zbycia przysługiwała (...) przeciwko pozwanemu i w związku z tym przysługiwały mu odsetki za czas opóźnienia w jej spłacie, Sąd uznał jako wykazane prawo powoda do naliczenia odsetek ustawowych od dnia przelewu od kwoty niespłaconego kapitału. Sąd uznał, że data przelewu jest jedyną wykazaną w postępowaniu datą, którą można przyjąć jako chwilę, w której niewątpliwie kwota niespłaconego przez pozwanego kapitału była już wymagalna w całości. Przyjęcie jakiegokolwiek innej wcześniejszej daty wymagalności, wobec braków i sprzeczności materiału dowodowego i twierdzeń powoda, było niemożliwe. Sąd przyjął do rozliczenia odsetki ustawowe, bowiem powód nie wykazał by należne mu były odsetki umowne (brak stosownych zapisów w umowie odnośnie odsetek należnych za opóźnienie w zapłacie na wypadek rozwiązania umowy) tym bardziej nie wykazał tego, że ewentualne odsetki umowne są niższe, niż żądane w pozwie odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego(...). Dlatego Sąd przyznał powodowi prawo do odsetek karnych naliczonych od kwoty kapitału tj. od kwoty 13.044,45 zł za okres od dnia przelewu wierzytelności tj. od dnia 19.12.2014r. do dnia 14.05.2015r – zgodnie z żądaniem pozwu, za okres do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu, w wysokości ustawowej tj. w kwocie **427,43 zł**.

Na podstawie przedstawionych dowodów i twierdzeń powoda, nie sposób było także ocenić zasadności żądania w zakresie kwoty 195,55 zł zgłoszonej tytułem kosztów wezwań, upomnień i opłat. W umowie jest zapis, który zastrzega prawo Banku do pobierania opłat za tego rodzaju czynności, wskazując nawet, że opłata za wysłanie monitu czy wezwania to 50 zł. Jednak brak jest jakichkolwiek podstaw by ustalić, za jakie czynności pozwany został obciążony kwotą 195,55 zł, czy czynności te rzeczywiście zostały wobec pozwanego podjęte, czyli czy pozwany jest w ogóle zobowiązany z powyższego tytułu i że obciążająca go kwota wynosi żądane 195,55 zł. Nie przytoczono bowiem żadnej czynności, za wykonanie której (...) miał podstawy do naliczenia od pozwanego opłat w powyższej wysokości, nie przedstawiono żadnego dowodu takiej czynności.

Dlatego Sąd przyjmując twierdzenie powoda co do wysokości niespłaconego kapitału w kwocie **13.044,45 zł** oraz co do wysokości odsetek umownych za okres od dnia zawarcia umowy do jej rozwiązania w kwocie **4.669,46 zł**, oraz uwzględniając kwotę odsetek karnych w wysokości **427,43 zł** orzekł jak w pkt. 1 wyroku zasądzając na jego rzecz kwotę 18.141,34 zł., przyznając powodowi na podstawie art. 481 k.c. także odsetki ustawowe od dnia 15 maja 2015r. do dnia zapłaty, czyli zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia jego wniesienia.

W ocenie Sądu powodowi, po dacie przelewu nie należały się odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego (...), nie tylko dlatego, że nie wykazał, by (...)z pozwanym w umowie uzgodnili odsetki umowne w co najmniej takiej wysokości. Powód jest następcą prawnym (...), od którego na podstawie art. 509 k.c. nabył jednak konkretną wierzytelność, istniejącą na chwilę zawierania umowy cesji. Stał się jednak jedynie następcą prawnym w zakresie uprawnień wynikających z nabycia wierzytelności. Powód nie stał się stroną umowy kredytowej, nie wszedł w prawa strony tej umowy. Zakupił jedynie konkretną wierzytelność, którą posiadał (...) przeciwko pozwanemu, czyli

nabył uprawnienie do dochodzenia od pozwanego zapłaty określonej kwoty, a nie możliwość dochodzenia przeciwko pozwanemu uprawnień z umowy kredytowej. Dlatego w ocenie Sądu, powód nie nabył uprawnień do domagania się od pozwanego odsetek w wysokości umówionej w umowie między Bankiem a pozwanym. By skutecznie dochodzić takich odsetek, w myśl art. 359 § 1 i 2 k.c. uprawnienie powoda wynikać musiałoby z umowy bądź z ustawy. Powód nie zawierał z pozwanym umowy, na podstawie której uzyskałby uprawnienie do żądania odsetek umownych od kwoty kapitału kredytu. Uprawnienie do żądania odsetek umownych powoda nie wynikało także z ustawy. Takie odsetki należne były jedynie Bankowi, który był stroną omawianej umowy. Dlatego Sąd przyjął, że powód mógł dochodzić skapitalizowanych odsetek umownych w kwocie umówionej między Bankiem a pozwanym jedynie za okres przed przelewem, bowiem do tego dnia Bank mocą umowy z pozwanym był uprawniony do naliczenia ewentualnych odsetek umownych, które wraz z kwotą kapitału mogły być przedmiotem umowy zbycia wierzytelności przysługującej (...). Jednak powyższa uwaga uczyniona jest jedynie na marginesie, bowiem jak już o tym wspomniano powyżej, powód nie przedstawił żadnych dowodów, na podstawie których możliwe byłoby ustalenie rodzaju i wysokości odsetek od kwoty niespłaconego kapitału, o zapłatę których umówił się pozwany z (...) na wypadek rozwiązania umowy przed terminem, na który umowa została zawarta. Dlatego Sąd przyznał od dłuższej kwoty odsetki ustawowe.

W pozostałym zakresie żądanie zostało oddalone. To powód – dochodząc zapłaty określonej kwoty – w myśl art. 6 k.c. - powinien wykazać zasadność żądania. W niniejszej sprawie strona powodowa zignorowała obowiązek nałożony przez cytowane przepisy w zakresie wykazania podstaw dla żądania odsetek karnych. Nie przedstawiła nie tylko dowodów, ale nawet twierdzeń, na podstawie których Sąd mógłby ustalić w jaki sposób, za jaki okres i jakiego rodzaju skapitalizowane odsetki karne zostały naliczone. Co prawda wydany w sprawie wyrok jest zaoczny, bowiem pozwany, któremu doręczony został pozew, nie zajął stanowiska w sprawie. Jednak mając na uwadze zebrany w sprawie materiał dowodowy, w ocenie Sądu, okoliczności przytoczone przez powoda w pozwie, podniesione twierdzenia, nie są wystraszające by przyjąć je za niewątpliwe w rozumieniu art. 339§2 k.p.c. w zakresie żądania odsetek karnych i opłat windykacyjnych zwłaszcza, że w tym zakresie powód wskazał jedynie kwotę żądania. Powód wspomina w pozwie jedynie o umowie pozwanego z (...) o tym, że pozwany nie uregulował zaległości. Nie wskazuje jednak rodzaju wliczonych odsetek, i za jaki okres je naliczył. Brak takich informacji w pozwie, jak również w załączonych do pozwu dokumentach powoduje, że nie sposób przyjąć twierdzeń powoda jako podstawy wydania zasądzonego wyroku zaocznego w zakresie żądania odsetek karnych i opłat windykacyjnych. Nie sposób bowiem ustalić, czy na dzień przelewu Bankowi przysługiwała wierzytelność w zakresie odsetek karnych i opłat windykacyjnych w takiej kwocie w jakiej powód zgłosił ją w nin. postępowaniu, jako uzyskaną w drodze jej przelewu. Wykazanie jedynie czynności przelewu wierzytelności, bez przedstawienia twierdzeń co do istnienia samej wierzytelności, nie daje podstaw do uwzględnienia powództwa w całości.

Sąd rozstrzygając o kosztach postępowania miał na uwadze treść art. 98 k.p.c., zgodnie z którym stronom procesu należy się zwrot kosztów procesu, oraz treść art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego uwzględnienia żądania, koszty rozdziela się między stronami w stosunku do zakresu w jakim powództwo zostało uwzględnione. W związku z tym, iż powód wystąpił o zapłatę kwoty 24.835,97 zł a jego żądanie zostało uwzględnione co do kwoty 18.141,34 zł należało przyjąć, że wygrał postępowanie w 73 %. Wnosząc o koszty procesu powód wskazał, że domaga się kwoty 3.662,11 zł tytułem kosztów procesu (k. 69). Dlatego też Sąd zasądził w pkt 3 wyroku na rzecz powoda kwotę 2.673,34 zł (3.662,11 zł x 73%).

Mając na uwadze treść art. 333§1 pkt. 3 k.p.c. Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Zarządzenia:

1. (...)
2. (...)
3. (...)